

čtenářské gramotnosti, ale je žádoucí, aby své úsilí napřely k cílům, které čtenářskou gramotnost žáků rozvíjejí efektivněji a do větší hloubky.

3.5 Průběh rozvoje čtenářské gramotnosti

Výpověď o úrovni podpory rozvoje čtenářské gramotnosti se odvíjí jednak od informace poskytnuté řediteli škol prostřednictvím formuláře *Podmínky, průběh a výsledky rozvoje čtenářské gramotnosti*, jednak od zjištění získaných během hospitací v rámci prezenční inspekční činnosti.

3.5.1 Rozvoj čtenářské gramotnosti na základě hodnocení ředitelů škol

Podle vyjádření ředitelů škol ve více než polovině škol (55 %) čtou žáci i v jiných předmětech než v českém jazyce a literatuře alespoň dvakrát měsíčně jiné texty než texty z učebnice. Taková možnost je významným předpokladem rozvoje čtenářských dovedností žáků, protože jim umožňuje porovnávat různé typy textů a učit se zpracovávat informace, které jim rozmanité texty poskytují. V necelých dvou pětinách škol (38 %) čtou žáci neučebnicové texty mimo výuku českého jazyka a literatury méně často než dvakrát měsíčně. To je sice méně, než by bylo vhodné (příliš řídké zařazení do výuky neumožňuje zpevňování získaných dovedností), ale alespoň nějakou příležitost pro žáky to představuje. V necelých sedmi procentech škol žáci mimo výuku českého jazyka a literatury neučebnicové texty vůbec nečtou.

Podrobnější pohled na četnost, se kterou mají žáci příležitost číst v jiných hodinách než během výuky českého jazyka a literatury neučebnicové (beletristické) texty, poskytuje následující tabulka.

Tabulka č. 16 Četba knih dle vlastního výběru

Podíl vyučujících	Žáci čtou beletristickou knihu podle svého výběru ve výuce zpravidla			
	1x týdně alespoň 20–30 minut	1x měsíčně alespoň 20–30 minut	Méně často	Celkem
všichni vyučující	7,8 %	14,5 %	4,4 %	26,7 %
většina vyučujících	9,1 %	22,0 %	6,4 %	37,5 %
někteří vyučující	4,1 %	12,8 %	11,1 %	28,0 %
celkem	20,9 %	49,3 %	22,0 %	92,2 %

Nejčastěji žáci čtou neučebnicové texty v hodinách většiny vyučujících obvykle jednou měsíčně. Jakkoli se jednoměsíční četnost nezdá být vysokou, při většině vyučujících to představuje 2–3 příležitosti ke čtení měsíčně. Přesto je v této oblasti prostor pro rozšíření příležitostí k rozvoji čtenářských dovedností značný.

Pro získávání a zejména upevňování čtenářských dovedností je zcela zásadní, aby žáci měli možnost provádět reflexi dosaženého pokroku, sami rozpoznávat, v čem došlo v oblasti čtenářských dovedností k posunu a stanovovat cíle v jejich rozvoji pro nejbližší období.